

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 4Csp/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419200789
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozefína Králová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2019:1419200789.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Bratislave IV, v konaní pred sudkyňou JUDr. Jozefínou Královou, v právnej veci žalobca: Prima banka Slovensko, a.s. so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovaný: U. N., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, XXX XX V. o zaplatenie 4 491,99 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 4 491,99 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4 491,99 eur od 02.02.2019 do zaplatenia, úrok vo výške 209,53 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 02.02.2019 a poplatok za poistenie vo výške 4,58 eur na účet žalobcu IBAN: SK26 5600 0000 0037 6282 1001, vedený v Prima banke Slovensko a.s., a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

IV. Súd o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou na tunajší súd dňa 18.03.2019 sa domáhal, aby žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť nezaplatenú istinu 4 491,99 eur, úrok 209,53 eur, úroky z omeškania 2,40 eur, úrok 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 4 491,99 eur od 02.02.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 209,53 eur od 02.02.2019 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 4,58 eur a trovy konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 27.08.2014 úverovú zmluvu č. 152807 (ďalej len „Zmluva“). Na základe úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 6 000,- eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom splatiť do 27.08.2024. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti a preto ho žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru o predčasnej splatnosti úveru dňa 01.02.2019, opakovaným upozornením zo dňa 29.11.2018 upozornil žalovaného na predčasnú splatnosť úveru. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatenia (deň 01.02.2019) predstavovala 4 768,50 eur a pozostávala z :

-istiny vo výške 4 491,99 eur žalovaný ku dňu splatnosti úveru uhradil sumu vo výške 1 508,01 eur,
-úrokov 209,53 eur predstavuje dohodnutý úrok , ktorý bol žalovaný povinný splatiť do predčasného zosplatenia úveru.

-úrokov z omeškania 2,40 eur - každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5% p.a.,

-poplatkov 60,- eur a upomienky (15,- eur za každú) a výzvu na predčasné splatenie úveru (30,- eur) si žalobca neuplatňuje
-poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 4,58 eur.

2. Žalovanému žalobný návrh s prílohami a poučenie bola doručované v zmysle ust. § 116 ods. 2 CSP. Žalovaný sa k žalobnému návrhu nevyjadril.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v zmysle § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu a žalovaného. Žalobca svoju neprítomnosť ospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania. Žalovaný bol volaný z adresy trvalého pobytu, svoju neúčasť neospravedlnil.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov zo súdneho spisu a to najmä: žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru, zmluva o úvere zo dňa 27.08.2014, všeobecné obchodné podmienky, sadzobník poplatkov, výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 02.01.2019, prehľad splácania do predčasného zosplatenia, stav omeškaných splátok na úvere k 01.02.2019, prepočet zmluvných úrokov, prepočet úrokov z omeškania a inými založenými listinnými dôkazmi v súdnom spise a zistil, nasledovný skutkový stav:

5. Žalobca je bankou, ktorá okrem ďalších predmetov činnosti zapísaných v obchodnom registri poskytuje úvery. Žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 27.08.2014 Úverovú zmluvu (ďalej len "Zmluva") na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 6 000,00 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných anuitných splátkach vo výške 93,56 eur so splatnosťou v 27. deň kalendárneho mesiaca 15.03.2023. Termín 1. anuitnej splátky 29.09.2014 so splatnosťou celého úveru 27.08.2024. Úroková sadzba navrhovateľa pre fyzické osoby bola dohodnutá 13,9% p.a. .

6. Vzhľadom k tomu, že odporca poskytnutý úver nesplácal a bol v omeškaní so splácaním, žalobca listom zo dňa 29.11.2018 vyzval odporcu na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 04.12.2018. Na základe výzvy zo dňa 01.02.2019 žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 01.02.2019, čím vznikla žalovanému povinnosť jednorázovo uhradiť žalobcovi zostatok úveru vo výške 4 738,50 eur + 30,00 eur (spoplatnená výzva) t.j. spolu 4 768,50 eur.

7. Z prehľadu splácania úveru do dočasného zosplatenia súd zistil, že žalovaný ku dňu k zosplateniu úveru bol dlžný z nesplateného úveru istinu vo výške 4 491,99 eur, sumu vo výške 209,53 eur, čo predstavujú nezaplatené úroky ku dňu predčasného zosplatenia úveru t.j. ku dňu 101.02.2019 a poplatok za poistenie 4,58 eur .

8. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne :

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSÚ), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), písm. d) ZSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Obč. zák. nesmú spotrebiteľské zmluvy obsahovať tzv. neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) Obč. zák. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s neplnením jeho záväzku.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53b ods. 1 Obč. zák., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák., zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyľovať od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Obč. zák., v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

9. Predmetom konania je právo žalobcu, ktoré vyplýva zo záväzku (z právneho vzťahu) vzniknutého zo zmluvy o poskytnutí úveru uzavretej sa spravuje sa podľa ustanovení o zmluve o úvere § 497 a nasl. Obch. zák., pri ktorej s prihliadnutím na všetky okolnosti žalovaný ako spotrebiteľ jej obsah podstatným spôsobom neovplyvňoval. Preto je nevyhnutné zmluvu o poskytnutí úveru v prejednávanej veci považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 OZ, pri uzatváraní a plnení ktorej žalobca je dodávateľom konajúcim v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaný spotrebiteľom.

10. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že návrh na zaplatenie žalovanej sumy spolu s príslušenstvom (úrokom z úveru a úrokom z omeškania) bol podaný dôvodne. Po oboznámení sa s úverovou zmluvou, všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré tvoria súčasť žalobného návrhu, a tvrdenia navrhovateľa, súd považoval za nesporné. Žalobca žalovanému poskytol peňažné prostriedky formou spotrebiteľského úveru vo výške 6 000,- eur. Žalovaný však poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, dlh nezaplatil ani po tom, čo mu bola žalobcom zaslaná výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 29.11.2018, preto navrhovateľ v zmysle čl. 6.5 Zmluvy pristúpil k zosplateniu úveru ku dňu 01.02.2019. Celková dlžná suma z poskytnutého úveru je presne špecifikovaná podľa jednotlivých položiek (č.l.

32). Žalovaný ku dňu zosplatnenia úveru uhradil istinu vo výške 1 508,01 eur. Žalovaná istina úveru predstavuje sumu 4 491,99 eur (6 000 - 1 508,01) eur .

11. Žalovaný v konaní nespochybnil právny základ ani výšku žalovanej istiny, v konaní nepotvrdil ani nepreukázal, že dlh zaplatil a teda že dlh jeho zaplatením v lehote splatnosti zanikol eventuálne, že zanikol v lehote po splatnosti pred rozhodnutím súdu vo veci samej, preto sú po zvážení skutkových okolností vo veci zistených vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej istiny spolu s príslušenstvom do 01.02.2019 je dôvodný a preto návrhu v tejto časti vyhovel.

12. Súd návrh v časti úroku 13,90% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 4 491,99 od 02.02.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania 5% ročne z nezaplatených úrokov 209,53 eur od 02.02.2019 do zaplatenia ako i nezaplatené úroky z omeškania 2,40 eur t.j. z každej omeškanej dlžnej splátky úročenou aj úrokom z omeškania 5% p.a. zamietol, nakoľko zosplatnenie (de fault) ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ : uznesenie NS SR vo veci 4 Obo 143/98). Vo vzťahu k uplatneným zmluvným úrokom (13,90% ročne) z poskytnutého úveru za obdobie od zosplatnenia úveru až do jeho zaplatenia, súd zamietol, nakoľko pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, veriteľovi vzniká nárok na jednorázové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov. Zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah (viď rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp.zn. 6Co/190/2014, uznesenie NS SR vo veci A Obo 143/98). Súd poukazuje na stanovisko č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave „ V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (R KS v Bratislave sp.zn. 6Co 56/2018 z 28. marca 2018).

13. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

14. Nakoľko žalovaný sa dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd v zmysle § 517 ods. 2 OZ ho zaviazal k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5,00% ročne v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. (§ 53b ods. 1 OZ) tak, ako žalobca v žalobnom návrhu žiadal t.j. od 02.02.2019 .

15. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ : uznesenie NS SR vo veci 4 Obo 143/98). Vo vzťahu k uplatneným zmluvným úrokom (19,50% ročne) z poskytnutého úveru za obdobie od zosplatnenia úveru až do jeho zaplatenia, súd zamietol, nakoľko pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, veriteľovi vzniká nárok na jednorázové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov. Zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah (viď rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp.zn. 6Co/190/2014 , uznesenie NS SR vo veci A Obo 143/98). Súd poukazuje na stanovisko č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave „ V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (R KS v Bratislave sp.zn. 6Co 56/2018 z 28. marca 2018).

16. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Nakoľko žalovaný sa dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd v zmysle § 517 ods. 2 OZ ho zaviazal k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5,00% ročne v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. tak, ako žalobca v žalobnom návrhu žiadal t.j. od 01.12.2018.

18. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava IV do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) a náležitosti odvolania podľa § 363 CSP (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP):

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.